

**In Hoc Libello Pontificii Ora||toris continetur legatio, in
co[n]uentu Noremburgensi,|| Anno. M. D. xxij. inchoato,
sequenti vero finito ex-||posita, vna cum instructione ab
eodem legato|| ...**

**Hadrian <VI., Papst>
Noremburgæ, 1523**

VD16 K 320

68 Qvem In Modvm Honesti Viri Et Mvlieres ex falso rumore sæpe numero
grauentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65406)

tenentur, Nam neq; ipsi Ecclesiastici domesticas has suas cō-
stitutiones scđm rationabilem, synceriorē, ac germanū equis-
tatis intellectum, obseruant, Etenim tametsi reformationes
huiuscemodi, vt plurimum, statuant coram officialibus, eorū
rumq; ecclesiasticis cōsistorijs, manifesta ac notoria tantum,
minimeq; occulta delicta, debere agitari atq; ventilari, consi-
derariq; in primis salus animarum, & honor Iesu Christo des-
bitus, potius q̄ pecuniarum lucrum, Attamen eius rei oppo-
situm, atq; ex professo contrarium, negocium ipsum, innu-
meræq; aliæ coniecturæ ac circumstantiæ plus liquido ma-
nifestū reddunt; id quod partim ex supra enumeratis, partim
ex recensendis sequētibus articulis, vtcunq; succinctis, cuiq;
æstimare facile est.

QVEMADMODVM PLVS PECVNIAE,

Q̄ pœnitentiæ peccatoribus imponant,

Patrum canonibus sancitū est, spiritualibus ac manifestis
peccatis, spiritualement pœnitentiam seu satisfactionem impo- 67
nendam esse, vt sic non pecuniæ lucrum, sed potius anima-
rum salus quæri iutelligatur, Id quod supra etiam memora-
tum est, At ecclesiastici iudices & officiales, perperā animadu-
uersis canonibus, dictam spiritualement pœnitentiam in tātum
exasperant, aggrauant & augent, vt laici, priusq; eam satisfac-
tionem acceptare velint, pecuniā magis sibi ab ipsis immu-
nitatem comparent; qua re laici multum præmuntur, eccle-
siastici contra multum ditantur, vtputa qui in suum priuatū
commodum & partis agunt munus, & iudicis, quod tamen
omnibus iuribus dissonum est.

QVEM IN MODVM HONESTI VIRI ET MVLIE- res ex falso rumore sæpenumero grauentur,

Accidit etiam nonnunq; q; viri & mulieres coram officia- 68
li, seu ecclesiastico tribunali, vt delictorū ac scelerum fontes,
sinistro rumore deferuntur, ac non prius per sententiam in-
nocentes declarantur, q̄ vbi se iureiurando purgauerint; qua-

F

purgatione facta, in pristinum æstimationis statum restituntur. Et quis tam sinistre denunciatis incommoda, damna, impense, eam ob rem perpeffe, merito refundi deberent; nihilominus tamen innocentes ipsi in dictæ restitutionis fidem officiali, ecclesiasticoue iudici, duos aureos, cum aurei quarta parte, pro absolutorijs literis, nequaquã necessarijs, numerare coguntur. Et hoc est, cur officiales, ecclesiasticiq; iudices, tã iniquas & illicitas, rumoris falsi, atq; delationis causas, ita adfectentur, ad se euocent, solisq; sibi vendicent. Id tamen ipsum nõ sine magna singulari, ac graui iactura mortalium committunt. Nam sæpius euenit, q; altercantes mulieres, ira, inuidia, seu alio quopiam adfectu commotæ, inuicem se maledictis impetant, conuicijs proscindant, in tantumq; demerentur, q; altera alteram vel adulteriã, vel magicæ artis ream insimulet. Quod vbi coram officiali deducitur, tum illa, quæ per iracundiam alteram probris ac contumelijs adfecerat, iurisiurandi sacramento sese excusare, ac purgare cogitur: scilicet quicquid iniuriarũ in alterã profuderit. Id omne non ex certo animi proposito, sed ira, inuidiaq; profectum esse: pariq; modo altera, quæ adulteriã, necromanciæue insimulata est suam innocentiam: quodq; prædictorum nequaquã sibi conscia sit facinorum, iuramento detegere iubetur. Interim vero quilibet apud se facile conijcere potest, in talibus causis, mulieribus, siue memoratorum scelerum vacuæ sint, siue ipsdem criminibus obnoxia, iurandum tamen esse, dum modo famam, honorem, ac vitalem spiritum retinere velint. Qua ex re non solum illicitum pecuniarum lucrum queritur, sed & deliberatæ peierationes extorquentur, sæcularesq; iurisdictiones, & iudices in eorum mulctandi officio impediantur. Et sic contra rationem, impunita remanere delicta necessarium est.

QVOMODO ECCLESIASTICI IVDICES ILLICITUM ex iactatis matrimoniorum causis petant interesse.